

ARHIVELE NAȚIONALE MUREȘ, PĂSTRĂTOARE DE DOCUMENTE DE ARHIVĂ CE ILUSTREAZĂ TRECUTUL SAȘILOR¹ DIN TRANSILVANIA

dr. Peter Moldovan

Privită din perspectivă istorică, ideea de a focaliza atenția asupra trecutului sașilor din actualul județ Mureș poate apărea ca bizară. O parte însemnată a actualului județ Mureș a alcătuit fostul scaun secuiesc Mureș, componentă a fostei regiuni istorice denumite „ținutul secuiesc”. Arhivele județene Mureș trădează această realitate, păstrând din abundență urmele scrise ale istoriei și culturii ce poartă amprenta populației secuiești.

Târgu Mureșul, reședința fostului scaun secuiesc Mureș, era plasată în marginea estică a ținutului secuiesc. În orbita ei, la o distanță mică, se plasau două orașe săsești: Reghinul Săsesc la nord-est și Sighișoara la sud-est. Ambele orașe fac parte din componența actualului județ Mureș. Cu toate acestea însă, arhivele lor vechi lipsesc din Arhiva județului Mureș. Arhiva orașului Sighișoara se păstrează la Brașov, iar arhiva veche a Reghinului Săsesc a ars o dată cu incendierea orașului în Revoluția de la 1848.

Actualul județ Mureș are în alcătuirea sa două grupuri de localități rurale care au avut, în trecut, un puternic specific săsesc. Este vorba de grupul, mai mic, al satelor situate la nord-vest de Reghin, în direcția Bistrița. Ele și-au pierdut identitatea săsească spre sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, o dată cu încercarea de evacuare a populației acestor sate în Germania. Al doilea grup de sate foste săsești se află răspândite pe valea dintre râurile Târnava Mică și Târnava Mare, cunoscute în istorie drept cele „13 sate săsești”. Din perspectivă istorică numitorul comun al acestor două grupuri de sate este acela că ambele se aflau plasate în afara teritoriului privilegiat al „pământului săsesc”, pe teritoriile comitatelor Turda, respectiv Târnava. Locuitorii lor au avut statutul social de iobagi până la 1848, nebeneficiind de libertățile de care se bucurau ceilalți sași din Transilvania.

¹ Pentru precizia raportării spațiale, preferăm să utilizăm termenul de „sași”, în locul celui de „germani”. În Transilvania, Banat, Sătmar și Maramureș au fost colonizate, de-a lungul vremii, mai multe colectivități vorbitoare de limbă germană, care au fost apelate generic, după originea lor străveche: sași, landleri (în Transilvania), șvabi (în Banat și Sătmar), zipseri (în Maramureș). La Arhivele județene din Târgu Mureș se păstrează documente ce privesc exclusiv trecutul comunităților săsești.

Este inutil a căuta apropieri comparative, sub aspect cantitativ sau calitativ, cu orașe precum Sibiu sau Brașov, în privința documentelor ce ilustrează trecutul sașilor. Fiind cunoscute ca arhive ale unor orașe săsești, arhivele sibiene sau cele brașovene au fost cercetate ca atare. Aspecte de detaliu din trecutul mai îndepărtat sau mai apropiat al sașilor acelor regiuni au devenit cunoscute. În schimb, informațiile cu privire la trecutul sașilor păstrate în arhivele mureșene, cu toate că nu sunt puține, nu transpar facil și nu pot fi identificate, uneori, prin simpla parcurgere, de pildă, a listei fondurilor și colecțiilor. Ele sunt „ascunse” uneori, în fonduri administrative, în fonduri cu caracter economic sau funciar care nu trădează, întotdeauna, o relație directă cu elementul săsesc. Noi ne-am apropiat de aceste informații „ascunse” și, în rândurile următoare, le vom „deconspira”.

Cel de-al Doilea Război Mondial a reprezentat un moment de ruptură major în stabilitatea și dinamica populației săsești din Transilvania, moment care a depășit mult în consecințe fenomenul, de pildă, al emigrării sașilor în America, din primele decenii ale secolului XX. Risipite în diferite fonduri cu caracter administrativ, polițienesc sau funciar, informațiile referitoare la viața sașilor din zona Târnavelor, abundă.

În fondul **Prefectura județului Târnava Mare, inv. nr. 415**, (1920-1948) găsim informații care ilustrează starea de spirit a sașilor, și raportarea lor la marile evenimente politice din viața comunității lor, evenimente derivate din poziția câștigată în urma înțelegerilor dintre statul român și Reich-ul german. Aflăm despre modul în care a fost structurată arhitectura organizatorică a Grupului Etnic German² (GEG) în județul Târnava Mare³, despre aprobarea constituirii și funcționării Partidului Muncitoresc Național-Socialist în cadrul GEG⁴. O dată cu poziția favorabilă câștigată, crește și influența sașilor în structurile administrative locale iar pe fondul politicii apar atitudinile antisemite, antireligioase și xenofobe. Este ilustrată Convenția între Reich-ul german și guvernul român în legătură cu înrolarea în unitățile Wehrmacht - SS a cetățenilor români de origine germană⁵ dar și nemulțumirile exprimate de populația săsească către sfârșitul războiului, vizavi de acest proces⁶.

Înfrângerea Celui de-al Treilea Reich a avut repercusiuni negative asupra

2 Grupul Etnic German din România a fost înființat prin Decretul-Lege 3884 din 21 noiembrie 1940.

3 Prefectura Târnava Mare, dosar nr. 12/1941.

4 Idem, dosar nr. 5/1942.

5 Idem, dosar nr. 271/1943.

6 Idem, dosar nr. 2/1944.

populației germane din întreaga Europă. Sașii transilvăneni nu au făcut excepție. Soarta lor a fost cruntă: cei care s-au întors din refugiul german au fost mai întâi arestați, apoi deportați în URSS sau trimiși în detașamente de muncă în interiorul țării; averile celor care nu se aflau în țară la 12 septembrie 1944 au fost expropriate.

În fondul **Comisariatul de poliție Reghin, inv. nr. 884**, (1944-1949) se găsește o listă cu cei 266 de sași originari din satele din zona Reghinului, dintre cei care inițial au fost evacuați de către conducătorii lor spre Germania, dar care s-au reîntors. Ei se aflau internați în lagărul organizat la Reghin⁷. Fondul **Legiunea de jandarmi Târnava Mare, inv. nr. 330**, (1933-1949) este bogat în informație ce vizează internarea sașilor în detașamente de muncă în interiorul țării⁸ (Târgu Jiu, Valea Homorod – liniile CFR etc.), sau dezertarea lor din lagărele de muncă⁹. Să menționăm faptul că dintr-un număr de peste 50.000 de sași locuitori în județul Târnava Mare, 6.084 au fost duși la muncă obligatorie în URSS. Marea parte a celor rămași acasă a fost hărțuită și folosită la muncă în „folos obștească”. Începând cu anul 1946, sașii deportați în URSS se întorc acasă. Fondul mai-sus menționat surprinde acest aspect¹⁰.

Imediat după încheierea războiului, statul român a introdus două măsuri administrative, sub influența Comisiei Aliate de Control, care vizau direct populația germană: a desființat Gupul Etnic German și a naționalizat bunurile acelor supuși de etnie germană considerați a fi responsabili pentru colaborarea cu regimul hitlerist. Fondul **Prefectura Târnava Mare, Comitetul Provizoriu, inv. 670**, (1892-1950) conține o serie de documente ce ilustrează exclusiv preluarea sau naționalizarea bunurilor fostului GEG, din localitățile județului inclusiv din Sighișoara (baia de vară, arena de patinaj) sau din Mediaș (ștrandul etc)¹¹. În conformitate cu Convenția de Armistițiu, statul român înființează, în baza, în special a art. 8 a Convenției de Armistițiu, Casa de Administrare și Supraveghere a Bunurilor Inamice (CASBI)¹². Articolul 8 se referea la „administrarea” bunurilor mobile și imobile ale persoanelor inclusiv de naționalitate germană, care s-au retras de pe teritoriul țării o dată cu trupele

7 Comisariatul de poliție Reghin, dosar nr. 15/1945.

8 Legiunea de jandarmi Târnava Mare, dosar nr. 11/1945, 29/1946. (Informații similare se găsesc și în fondul Prefectura Târnava Mare, Comitetul provizoriu, dosar nr. 380/1945/46, 4195/1946).

9 Idem, dosar nr. 95/1948.

10 Idem, dosar nr. 32/1946, 95/1948, 107/1947-48.

11 Prefectura Târnava Mare, Comitetul provizoriu, dosar nr. 3450-3558.

12 CASBI a fost înființată prin legea 91 din 9 februarie 1945

germane. Fondul mai-sus menționat păstrează o serie de documente precum fișe de avere ale persoanelor care intră sub incidența art. 8 al Convenției sau inventare cu bunurile acestor persoane. Fondurile **Prefectura Mureș – CASBI, inv. 310** (1945-1949) și **CASBI Județul Târnava Mică, inv. 487**, (1945-1948) conțin informații asemănătoare, pentru zonele aferente. În cazul județului Mureș s-au păstrat acte de atribuire către persoane fizice sau juridice a imobilelor sau terenurilor ce au aparținut așa-numiților absenteiști¹³ dar și liste cu persoane reîntoarse în localitățile lor de origine¹⁴. Cele două fenomene suprapuse, vor provoca situații conflictuale.

În scopul înlăturării reformei agrare din 1945¹⁵ statul român a trecut în proprietatea sa, printre altele, pământurile cetățenilor români de etnie germană acuzați ca au colaborat cu Germania hitleristă precum și terenurile și toate bunurile agricole ale absenteiștilor. Fondul **Reforma agrară a județului Târnava Mare, inv. 294**, (1945-1949) ilustrează acest fenomen în aspectele sale cele mai diverse. Găsim aici procese-verbale de expropriere și de împrumut precum și fișe de expropriere¹⁶, pe localități, unde sunt menționate suprafețele agricole, utilajul agricol, animale și alte bunuri de care sașii vizați de legea reformei agrare, au fost deposedați. Întâlnim, de asemenea, decizii de atribuire a caselor expropriate către noii locatari¹⁷. Vor apărea dispute între coloniștii așezați în satele săsești și vechii proprietari ai caselor¹⁸. Văzându-se deposedați, sașii expropriați vor cere să li se aloce locuințe¹⁹. Alții vor contesta deciziile de expropriere²⁰, arătând că au refuzat să se înscrie în Grupul Etnic German, și, ba mai mult, au servit statul român. Această categorie de sași va beneficia, și ea, de latura pozitivă a legii reformei agrare, fiind, la rândul ei, împrumutată²¹.

După război, populația săsească rămasă în țară, s-a aflat permanent în atenția serviciilor speciale românești. Să menționăm că sașilor care au fost înrolați în Wehrmacht – SS, și care nu s-au întors în țară după încheierea războiului, le-a fost

13 Prefectura Mureș – CASBI, dosar nr. 51/1945, 49/1949.

14 Idem, dosar nr. 25/1945.

15 Legea nr. 187 din 23 martie 1945 pentru înlăturarea reformei agrare.

16 Reforma agrară a județului Târnava Mare, dosar nr. 100

17 Idem, dosar nr. 538/1946.

18 Prefectura Târnava Mare, Comitetul provizoriu, dosar nr. 1033/1947.

19 Vezi cereri: Idem, dosar nr. 1073/1947-48.

20 Idem, dosar nr. 594/1946.

21 Idem, dosar nr. 597/1946.

retrasă cetățenia română²². În schimb asupra celor rămași acasă a planat suspiciunea autorităților române, fiind puși sub supravegherea Siguranței și ulterior, a Securității. Consultându-se fondul **Direcția regională MAI Mureș Autonomă Maghiară, inv. 1235** (1923-1967); **inv. 1272**, (1941-1969) se va putea observa că au fost constituite dosare numite, de pildă, „problema germană” sau „naționalități conlocuitoare – sașii”. În spatele unor termeni precum „problema naționalismului german”²³ sau „urmărirea persoanelor germane suspecte” sa afla de fapt interesul serviciilor speciale de a ține sub control starea de spirit a populației săsești. În acest sens se urmărea activitatea și atitudinea foștilor conducători ai Grupului Etnic German și a membrilor marcați ai Partidului Muncitoresc Național-Socialist German²⁴. Securitatea miza pe recrutarea de informatori²⁵ din rândul foștilor membri ai acestor organizații. Securitatea și-a folosit informatorii din rândul populației de etnie germană, inclusiv pentru a aduna informații despre sașii care au rămas după război în Germania sau Austria. La întoarcerea din vizitele pe care le făcea rudelor din străinătate, informatorul Securității întocmea o notă informativă²⁶.

În anul 1949, după recunoașterea etnicilor germani drept „naționalitate conlocuitoare” de către comuniști, a fost înființat Comitetul Antifascist German. Conform raportului final al Comisiei pentru analiza dictaturii comuniste din România, „instrument al PCR, Comitetul Antifascist German avea ca scop controlul comunităților germane și transformarea lor conform principiilor comunismului românesc”²⁷. Fondurile **Comitetul Antifascist German, raionul Sighișoara, inv. 1332** (1951-1953) și **Comitetul Antifascist German, raionul Reghin, inv. 1314**, (1951-1952) deși reduse cantitativ, și deși le sunt ilustrate activitățile doar pe doi ani, păstrează esențialul: procesele verbale ale ședințelor, rapoartele de activitate dar și planurile lor de activitate.

Viața religioasă a comunităților evanghelice de pe teritoriul actualului județ Mureș este ilustrată de câteva fonduri importante și din perspectiva vechimii documentelor

22 A se vedea liste cu sași cărora li s-a retras cetățenia, pe localități, în fondul Prefectura Târnava Mare, Comitetul provizoriu, dosar nr. 998/1947.

23 Direcția regională MAI Mureș Autonomă Maghiară, dosar nr. 488/1948-50.

24 Idem, dosar nr. 32/1949.

25 Idem, dosar nr. 148/1948-51. Alte aspecte în care sașii erau ținuți sub supraveghere: dosar nr. 1977/1945; 2063/1945; 2207/1947; 2267/1948; 2378/1945-46; 2545/1945; 3000/1945-46.

26 Idem, dosar nr. 259/1965.

27 Raport Final, editori: Vladimir Tismăneanu, Dorin Dobrinu, Cristian Vasile, București, 2007, p. 357.

pe care le păstrează. În fondul **Parohia evanghelică C.A. Sighișoara, inv. 539**, (1369-1968) se regăsește cel mai vechi document deținut de Arhivele Naționale Mureș, și anume un contract de vânzare al unui teren din localitatea Vulcan (Wolkendorf)²⁸, act emis în anul 1369. Fondul **Consistoriul districtual evanghelic C.A. Sighișoara, inv. 467** (1509-1968) este bogat în documente din epoca premodernă. Aceeși situație o întâlnim și în cazul fondului **Parohia evanghelică Saschiz (Keisd), inv. 533**, (1614-1967) unde s-au păstrat registrele de procese-verbale ale forului de judecată a localității, dar și tabelele de impuneri a contribuțiilor localității Saschiz. La Arhivele Naționale ale județului Mureș se păstrează, în cantități extrem de mici, arhivele altor 15 parohii evanghelice luterane: Apold (1930), Batoș (1831-1935), Băgaciu (1751-1814), Cloașterf (1758-1761), Daia (1804-1824), Domald (1804-1826), Idiciu (1757-1828), Logig (1832-1923), Nadeș (1639-1788), Ormeniș (1815-1822), Seleușul Mic (1816), Șaeș (1801-1877), Țigmandru (1786-1826), Uila (1858-1942), Zagăr (1726-1758).

De o importanță covârșitoare pentru cercetările de natură genealogică sunt registrele parohiale de stare civilă. Bogata **Colecție de registre de stare civilă, inv. 1**, constituită la Arhivele din Mureș cuprinde și registrele parohiale întocmite de un număr de 30 de parohii evanghelice luterane, astfel: Apold (anii 1837-1950), Archita (1837-1878), Băgaciu (1700-1887), Cloașterf (1885-1895), Criș (1885-1895), Cund (1868-1950), Daia (1837-1950), Dedrad (1898-1943), Domald (1837-1879), Giacăș (1881-1943), Ideciul de Jos (1910-1943), Ideciu de Sus (1935), Idiciu (1837-1940), Logig (1857-1953), Măgheruș (1820-1873), Nadeș (1862-1950), Ormeniș (1837-1888), Petelea (1910-1943), Reghin (1765-1905), Saschiz (1885-1895), Saeș (1837-1895), Sântioana Săsească (1861-1912), Seleuș (1885-1894), Sighișoara (1837-1895), Stejărenii (1895), Șarpatoc (1885-1895), Târgu Mureș (1883-1939), Uila (1925-1943), Viișoara (Hundorf) (1842-1896), Zagăr (1838-1889).

Tot din categoria colecțiilor păstrate la Mureș semnalăm **Colecția de documente a Muzeului Sighișoara, inv. 322**, (1411-1948) intrată în custodia Arhivelor în anul 1960. Ea este recomandată în special istoricilor care cercetează istoria breslelor săsești din Sighișoara. Majoritatea materialelor cuprinse în Colecție conțin documente de breaslă care provin de la: asociația frizerilor-bărbierilor (1912-

²⁸ A nu se confunda cu localitatea omonimă situată în apropiere de orașul Brașov.

1933), breasla ceaprazarilor-năsturarilor (1709-1797), breasla cojocarilor (1579-1929), breasla croitorilor (1677-1923), breasla curelarilor (1536-1907), breasla dogarilor (1631-1930), breasla frânghierilor (1682-1841), breasla lăcătușilor (1642-1860), breasla măcelarilor (1777-1860), breasla pantofarilor-cizmarilor (1411-1942), breasla pălărierilor (1762-1925), breasla pielarilor-tăbăcarilor (1519-1899), breasla săpunarilor (1714-1873), breasla tâmplarilor (1563-1937), breasla țesătorilor (1727-1940). Colecția cuprinde de asemenea acte ale vecinătăților sighișorene (1788-1941), diverse alte acte sighișorene, precum și o serie de scrisori manuscrise. O altă sursă arhivistică de luat în seamă pentru cercetarea istoriei breslelor sighișorene este fondul **Parohia evanghelică Sighișoara, seria Documente de breaslă inv. 1460** (1532-1942). Se găsesc aici numeroase protocoale de ședințe și registre de socoteli ale următoarelor bresle: breasla cizmarilor, breasla cojocarilor, breasla croitorilor, breasla curelarilor, breasla dogarilor, breasla frânghierilor, breasla lăcătușilor, breasla măcelarilor, breasla pantofarilor, breasla pălărierilor, breasla săpunarilor, breasla pielarilor, breasla tâmplarilor și breasla țesătorilor.

Nu trebuie omisă nici **Colecția de conscripții urbariale, inv. 76** (1785-1820). Colecția conține inclusiv colile conscripției urbariale iosefine (1785). Sunt cuprinse și un număr de 19 localități săsești din – atunci - comitatul Târnava unit cu Scaunul Mureș: Agrișteu, Alma, Chendu Mare, Chendu Mic, Daia, Dârlos, Ernea Săsească, Giacăș, Hundorf, Idiciu, Micăsasa, Pipea, Proștea Mare, Proștea Mică, Șoard, Șmig, Șona, Tătârlaua, Veseuș.

Sunt de interes, de asemenea, colile conscripției urbariale din anii 1819-1820 (conscripția Cziráky), ce provin de la posesiunile „celor 7 juzi”. Sunt reprezentate, printre altele, localitățile: Apoș, Bălcaciu, Cârța, Cisnădioara, Cloașterf, Colun, Criț, Jidvei, Proștea Mare, Proștea Mică, Ruși.

În fondul **Comitatul Târnava, seria Acte politico-administrative, inv. 369**, se găsesc actele unei Protest care implică locuitorii așa-numitor 13 sate săsești²⁹ (satele situate între râurile Târnava Mică și Târnava Mare) în perioada dintre cele două conscripții urbariale mai-sus menționate. Locuitorii satelor săsești de pe teritoriul comitatului Târnava protestează împotriva abuzurilor comise de stăpânii feudali și

²⁹ Comitatul Târnava, seria Acte politico-administrative, dosar nr. 1231-1238/1805-1818. Satele din componența celor „13 sate săsești”: Cund, Domald, Filitelnic, Hundorf, Laslău Mare, Laslău Mic, Măgheruș, Nadeș, Ormeniș, Seleuș, Senereuș, Sântioana și Țigmandru.

contestă calitatea de iobagi, ce le-a fost atribuită, socotindu-se țărani liberi.

Din categoria fondurilor administrative sunt demne de remarcat fondurile primăriilor rurale și fondurile notarilor publici. În primul caz vorbim despre actele administrative create de primăriile aflate pe teritoriul actualului județ Mureș. Sunt reprezentate un număr de 21 de localități cu specific săsesc: Apold (anii 1927-1967), Archita (1755-1968), Bahnea (1926-1968), Băgaci (1918-1968), Cloașterf (1944-1949), Daia (1921-1958), Dedrad (1909-1968), Delenii (1930-1968), Idiciu (1943-1968), Laslăul Mic (1927-1951), Lueriu (1885-1962), Mureni (1907-1968), Nadeș (1924-1968), Petelea (1945-1968), Seleuș (1942-1952), Senereuș (1924-1967), Țigmandru (1919-1968), Uila (1909-1947), Vânători (1921-1968), Viișoara (Hundorf) (1931-1967), Zagăr (1923-1967). E important să amintim unele fonduri create de notarii publici pentru că ele conțin o gamă variată de tipuri de acte ce privesc regimul proprietății individuale: extrase de moștenire, succesiuni, acte de donație, testamente, contracte de vânzare-cumpărare etc. De pildă, documentele notarilor publici din Sighișoara păstrează numeroase acte în care părțile reprezentate sunt sași din Sighișoara sau din localitățile județului Târnava Mare. Sunt de interes actele următorilor notari publici din Sighișoara: **Gross Károly inv. 407** (1875-1898), **Friedrich Schuster inv. 409**, (1912-1923), **Savu Olimpiu inv. 425**, (1931-1951) și **Ciura Vasile inv. 410**, (1898-1948).

În fine, aducem în discuție o serie de fonduri cu caracter economic care sunt demne a fi menționate. Prin cercetarea lor poate fi stabilită dinamica și forța economică a populației săsești, în special din zona Târnavei Mari, în perioada interbelică. Fondurile **Camera de Comerț și Industrie Târnava Mare, Firme sociale inv. 669** (1931-1950) și seria **Firme individuale, inv. 1479** (1931-1950) cuprind dosarele firmelor înmatriculate în Registrul Comerțului, o dată cu înființarea acestuia în anul 1931. Pot fi regăsite dosarele ce conțin întreaga documentație asupra societăților pe acțiuni, a fabricilor și a firmelor particulare, a băncilor și a cooperativelor de consum care au funcționat pe teritoriul județului Târnava Mare, în special în orașe: Sighișoara, Mediaș, Agnita, Rupea, și a căror proprietari au fost sași. În ce privește băncile săsești, se dețin doar mici fragmente din fondurile unor bănci constituite cu capital majoritar săsesc și a căror consilii de administrație erau alcătuite din sași. Astfel pot prezenta interes fondurile **Banca de Economii și Credit Reghin inv. 474**, (anii 1914-1937),

Banca Frăția Sighișoara inv. 392, (1906-1948) și **Banca Industrială Sighișoara inv. 388**, (1898-1950)³⁰. Dintre fondurile de arhivă ale fabricilor industriale înființate de către sași, la Arhivele Naționale Mureș se păstrează fondul **Fabrica de postav „Frații Zimmermann” inv. 993** (1933-1948). A fost una dintre cele mai mari fabrici din Sighișoara în perioada interbelică. Și-a continuat activitatea după naționalizare sub denumirea de Țesătoria de lână „6 martie”. Fondul prezentat aici conține informații despre activitatea fabricii până la naționalizare. (11 iunie 1948). Din același peisaj face parte **Fabrica de mașini și turnătorie de fier „Daniel West și Fiii” inv. 1213** (1937-1948) devenită ulterior, prin naționalizare, Întreprinderea „Nicovala”. Din arhiva fabricii, până la naționalizare, s-a păstrat un număr mic de dosare, suficiente însă pentru a afla, de pildă, că aici se fabricau mașini de lucru și piese pentru utilaje textile și agricole precum și greutăți pentru cântare, produse care erau destinate pieței locale și regionale.

Panorama asupra fondurilor respectiv dosarelor păstrate la Arhivele Naționale ale județului Mureș ce conțin informații despre trecutul sașilor din Transilvania, este suficient de cuprinzătoare, credem, pentru a convinge istoricul că pentru cercetarea micro-regională a istoriei populației de etnie germană din România, Arhivele din Mureș sunt o haltă ce nu trebuie omisă.

³⁰ Informații despre modul cum statul român a administrat averea băncilor cu capital german, imediat după încheierea celui de-al Doilea Război Mondial, pot fi găsite în fondurile CASBI.

**Das Kreisstaatsarchiv von Neumarkt am Mieresch bewahrt urkundliche Quellen zur
Geschichte der Siebenbürger Sachsen.
(Zusammenfassung)**

Die Abhandlung will jenen Forschern eine Hilfestellung bieten, die sich mit der älteren und neueren Geschichte der Siebenbürger Sachsen im Gebiet der Großen und der Kleinen Kokel sowie am Oberlauf des Mieresch befassen. Zu diesem Zweck werden die Bestände des Kreisstaatsarchivs in Neumarkt am Mieresch vorgestellt, die schriftliche Zeugnisse betreffend die Geschichte der Sachsen enthalten.

Die Informationen decken einen breiten Fächer von Forschungsthemen ab. Dazu gehören Angaben zur politischen Geschichte der Sachsen vor und während des Zweiten Weltkrieges und die darauf folgenden dramatischen Folgen, aber auch Angaben zur Gesellschafts-, Kirchen-, Wirtschafts- und Verwaltungsgeschichte.

Für die bessere Orientierung der Forscher wurden für jeden Bestand der betreffende Zeitraum und die Findbücher angeführt.